

Dosarul nr. 3ra-59/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: Gr.Cazacu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, V.Negru, E.Palanciuc)

ÎNCHEIERE

27 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Roman Musteață, reprezentat de avocatul Ina Pucas împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea refuzului Oficiului Teritorial Șoldănești al Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 45/2019/12106 din 11 iunie 2019, anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-1584/19 din 24 iulie 2019 privind respingerea cererii prealabile, obligarea stabilirii, calculării și achitării pensiei pentru vechime în muncă de 24 ani, 6 luni și 15 zile, conform certificatului nr. 34/50-2967 din 28 mai 2019, eliberat de Inspectoratul de Poliție Șoldănești, încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, împotriva hotărârii din 11 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

constată:

La data de 16 august 2019, Roman Musteață, reprezentat de avocatul Ina Pucas a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea refuzului Oficiului Teritorial Șoldănești al Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 45/2019/12106 din 11 iunie 2019, anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-1584/19 din 24 iulie 2019 privind respingerea cererii prealabile, obligarea stabilirii, calculării și achitării pensiei pentru vechime în muncă de 24 ani, 6 luni și 15 zile, conform certificatului nr. 34/50-2967 din 28 mai 2019, eliberat de Inspectoratul de Poliție Șoldănești, încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul Roman Musteață, reprezentat de avocatul Ina Pucas a indicat, că a activat în organele Ministerului Afacerilor Interne în perioada 07 februarie

2001-20 mai 2019, din care de la 13 iulie 2018 până la 02 aprilie 2019 a activat în Izolatorul de detenție provizorie al Inspectoratului de Poliție Șoldănești.

A invocat, că conform extrasului din ordinul Inspectoratului General de Poliție nr.237 ef. din 20 mai 2019, a fost încetat raportul de serviciu al funcționarului public cu statut special, agentul-șef Roman Musteață, conform art.38 alin.(1) lit. c) al Legii privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr.288 din 16 decembrie 2016.

A notat că din certificatul nr.34/50-2967 din 28 mai 2019, rezultă că vechimea sa în muncă constituie 24 ani, 6 luni și 15 zile.

Reclamantul a invocat că, la data de 31 mai 2019 s-a adresat către Oficiul Teritorial Șoldănești al Casei Naționale de Asigurări Sociale cu cerere privind stabilirea, calcularea și achitarea pensiei, prezentând toate actele necesare în acest sens.

A menționat că la 02 iulie 2019 a luat cunoștință de decizia Oficiului Teritorial Șoldănești nr.45/2019/12106 din 11 iunie 2019, prin care cererea sa din 31 mai 2019 a fost respinsă, pe motiv, că în conformitate cu prevederile Horăirii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, nu poate beneficia de înlesniri pentru perioada de activitate în Izolatorul de detenție provizorie al Inspectoratului de Poliție Șoldănești, vechimea în muncă fiind stabilită de 23 ani și 10 luni.

Reclamantul a mai menționat că nefiind de acord cu decizia Oficiului Teritorial Șoldănești, la data de 03 iulie 2019, s-a adresat cu cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat anularea deciziei Oficiului Teritorial Șoldănești nr.45/2019/12106 din 11 iunie 2019 ca ilegală și neîntemeiată, cu emiterea unei decizii de admitere a cererii privind stabilirea, calcularea și achitarea pensiei, lungindu-i-se în considerare vechimea în muncă de 24 ani, 6 luni și 15 zile, conform certificatului prezentat nr. 34/50- 2967 din 28 mai 2019.

A invocat că la data de 31 iulie 2019 a recepționat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.M-1584/19 din 24 iulie 2019, prin care cererea prealabilă a fost respinsă. Ca temei pentru respingerea cererii prealabile a fost indicat faptul că perioada de activitate în Izolatorul de detenție provizorie al Inspectoratului de Poliție Șoldănești nu poate fi raportată la prevederile pct.8 al Horăirii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

Reclamantul a afirmat că decizia Oficiului Teritorial Șoldănești nr.45/2019/12106 din 11 iunie 2019, dar și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.M-1584/19 din 24 iulie 2019, le consideră neîntemeiate și contrare normelor legale relevante speței. Or, instituția penitenciară este și instituția care asigură detenția provizorie, adică izolator de detenție provizorie, sau izolator de urmărire penală, ceea ce de fapt este una și aceeași. Prin urmare, consideră că cade sub incidența acestor norme legale și urmează să beneficieze de înlesnirea stabilită prin pct. 8, lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994

cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

Reclamantul Roman Musteață, reprezentat de avocatul Ina Pucas a solicitat anularea deciziei Oficiului Teritorial Șoldănești nr. 45/2019/12106 din 11 iunie 2019 și a deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M1584/19 din 24 iulie 2019, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i stabilească, calculeze și să-i achite pensia, luând în considerare vechimea în muncă de 24 ani, 6 luni și 15 zile, conform certificatului nr. 34/50-2967 din 28 mai 2019, eliberat de Inspectoratul de Poliție Șoldănești și să fie încasate cheltuielile de judecată (f.d.3-5).

Prin hotărârea din 11 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea depusă de Roman Musteață, reprezentat de avocatul Ina Pucas a fost admisă integral. Au fost anulate refuzul Oficiului Teritorial Șoldănești al Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 45/2019/12106 din 11 iunie 2019 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-1584/19 din 24 iulie 2019 privind respingerea cererii prealabile, fiind obligată Casa Națională de Asigurări Sociale de a-i stabili, calcula și achita lui Roman Musteață, pensia pentru vechime în muncă de 24 ani, 6 luni și 15 zile, conform certificatului nr. 34/50-2967 din 28 mai 2019, eliberat de Inspectoratul de Poliție Șoldănești al Inspectoratului General de Poliție. A fost încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Roman Musteață, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 de lei (f.d.66-70).

Prin decizia din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, împotriva hotărârii din 11 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.97-112).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind justă concluzia primei instanțe privind temeinicia acțiunii depuse de către reclamantul Roman Musteață, reprezentat de avocatul Ina Pucas, având în vedere că acesta a prezentat probe în dovedirea faptului erorilor comise la emiterea actelor administrative contestate.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural, iar soluția de admitere a acțiunii este justă, fiind rezultată din aprecierea probelor cercetate în cadrul procesului de judecată în coraport cu normele aplicabile speței.

La data de 30 octombrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d.115).

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală și neântemeiată prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, probele fiind apreciate eronat.

A invocat că prima instanță, dar și instanța de apel nu au luat în considerare art. 2 din Legea 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului

General de Carabinieri, care stabilește expres momentul apariției dreptului la pensie a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor Afacerilor interne.

Recurenta a menționat, că prevederile actelor normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și autoritățile publice autonome, se aplică numai în partea în care nu depășesc cadrul stabilit de actul normativ de nivel superior pentru executarea căruia a fost emis și nu contravin prevederilor actelor respective.

Astfel, recurenta a precizat că ordinul nr.96 din 20 martie 2018, emis de către Ministerul Afacerilor Interne, în conformitate cu prevederile pct.7 lit.g și pct.8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis. Or, această Hotărâre nu conține prevederile menționate în ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018.

A relatat că două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu se acordă persoanelor care au activat în penitenciare de tip închis și nu provizoriu, cum este indicat în ordinul emis de Ministerul Afacerilor Interne.

Recurenta a notat, că deoarece ordinul nr.96 din 20 martie 2018, emis de către Ministerul Afacerilor Interne nu poate produce efecte juridice, respectiv și certificatul nr. 34/50-2967 din 28 mai 2019 privind vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei nu are valoare juridică, fiind nul în partea, în care vechimea în muncă a intimatului a fost calculată cu înlesniri.

Recurenta a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi decizii privind respingerea acțiunii lui Roman Musteață.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în condițiile art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 23 septembrie 2020, fiind notificată recurentei Casei Naționale de Asigurări Sociale, la data de 27 octombrie 2020, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele dosarului (f.d. 114).

Astfel, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 30 octombrie 2020, împotriva deciziei din 23 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

La data de 12 noiembrie 2020, în adresa intimatului Roman Musteață a fost expediată copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre

posibilitatea depunerii referinței (f.d.123), ultimul însă, nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință la recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit,

pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas

Nina Vascan